

Božja beseda

1. berilo, Iz 52,13-53,12.

³ Glej, moj služabnik bo imel uspeh,
povzpел se bo in povzdignil
in bo silno vzvišen.

¹⁴ Kakor so se številni zgražali nad njim,
ker je bil njegov obraz tako nečloveško iznakažen
in njegova postava ni bila več podobna človeški,

¹⁵ tako bo presenetil številne narode,
kralji si bodo zatisnili usta pred njim.
Tisti, ki jim ni bil oznanjen, bodo videli,
tisti, ki niso slišali, bodo razumeli.

¹ Kdo bo veroval, kar smo slišali,*
nad kom se je razodel GOSPODOV lakot?

² Pognal je kakor mladika pred njim,*
kakor korenika iz suhe zemlje.
Ni imel podobe ne lepote, da bi ga hoteli videti,
ne zunanosti, da bi si ga želeli.

³ Bil je zaničevan in zapuščen od ljudi,
mož bolečin in znanec bolezní,
kakor tisti, pred katerim si zakrivajo obraz,
je bil zaničevan in nismo ga cenili.

⁴ V resnici je nosil naše bolezni,
naložil si je naše bolečine,
mi pa smo ga imeli za zadetega,
udarjenega od Boga in ponižanega.

⁵ On pa je bil ranjen zaradi naših prestopkov,
strt zaradi naših krivd.

Kazen za naš mir je padla nanj,
po njegovih ranah smo bili ozdravljeni.

⁶ Mi vsi smo tavalí kakor ovce,
obrnili smo se vsak na svojo pot,
GOSPOD pa je naložil nanj
krivdo nas vseh.

⁷ Bil je mučen, a se je uklonil
in ni odprl svojih ust,
kakor jagnje, ki ga peljejo v zakol,
in kakor ovca, ki umolkne pred tistimi, ki jo strižejo,
in ne odpre svojih ust.

⁸ Iz zatiranja in iz obsodbe je bil vzeti,
kdo premišlja o njegovem rodu?
Kajti bil je odrezan iz dežele živih,
zadet zaradi prestopka mojega ljudstva.

⁹ Dali so mu grob pri krivičnih,
gomilo*
pri bogatem,
čeprav ni storil nobenega nasilja
in ni bilo zvijače v njegovih ustih.

¹⁰ GOSPODU je bilo po volji, da ga stre z bridkostjo:
če dá svoje življenje v daritev za greh,
bo videl potomce in bo podaljšal svoje dni,
GOSPODOVA volja bo uspevala po njegovi roki.

¹¹ Za muko svoje duše bo videl luč,*
se sitil,
s svojim spoznanjem bo moj pravični služabnik
opravičil številne,

njihove krivde bo naložil nase.
¹² Zato mu bom številne dal v delež,
 mogočne bo delil kot plen,
 ker je dal svoje življenje v smrt
 in bil prištet med prestopnike,
 nosil pa je grehe številnih
 in prosil za prestopnike.*

PS 31

Zborovodju. Davidov psalm.

² K tebi, GOSPOD, se zatekam,
 naj ne bom osramočen na veke,
⁶ V tvoje roke izročam svojega duha,
 rešil si me, GOSPOD, zvesti Bog.

Odpev: Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo

¹² Vsem svojim nasprotnikom sem v sramotenje,
 še bolj svojim sosedom,
 strah vzbujam svojim znancem,
 tisti, ki me vidijo zunaj, zbežijo pred mano.
¹³ Pozabljen sem iz srca kakor mrtev,
 postal sem kakor izgubljena posoda.

Odpev: Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo

¹⁵ Jaz pa vate zaupam, o GOSPOD,
 pravim: »Ti si moj Bog.«
¹⁶ V tvoji roki so moji časi,
 reši me iz rok mojih sovražnikov in preganjalcev.

Odpev: Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo

¹⁷ Razjasni svoj obraz nad svojim služabnikom,
 odreši me v svoji dobroti.
²⁵ Bodite močni, vaše srce naj se opogumi,
 vsi vi, ki pričakujete GOSPODA!

2. berilo, Heb 4,14-16;5,7-9.

¹⁴ Trdno se torej držimo veroizpovedi, ker imamo veličastnega vélikega duhovnika, ki je šel skozi nebesa, Jezusa, Božjega Sina. ¹⁵ Nimamo namreč vélikega duhovnika, ki ne bi mogel sočustvovati z našimi slabostmi, marveč takega, ki je kakor mi preizkušan* v vsem, vendar brez greha. ¹⁶ Bližajmo se torej z zaupnostjo prestolu milosti, da bomo dosegli usmiljenje in našli milost, ki nam bo v pravem trenutku pomagala. ⁷ On je v dneh svojega mesa daroval molitve in prošnje z močnim vpitjem in solzami njemu, ki bi ga mogel rešiti iz smrti, in bil je uslišan zaradi spoštovanja do Boga. ⁸ Čeprav je bil Sin, se je iz tega, kar je pretrpel, naučil poslušnosti,⁹ dosegel popolnost in postal vsem, ki so mu poslušni, izvir* večnega odrešenja, ¹⁰ ko ga je Bog razglasil za vélikega duhovnika po Melkizedekovem redu.

Trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa po Janezu (18,1-19,42).**18**

1 Ko je Jezus to povedal, je s svojimi učenci odšel čez Cedronsko dolino, kjer je bil vrt, v katerega je šel, sam in njegovi učenci. **2** Tudi Juda, ki ga je izdal, je vedel za ta kraj, kajti Jezus se je tam večkrat sešel s svojimi učenci. **3** Juda je torej vzel četo in služabnike od vélikih duhovnikov in farizejev ter jih privedel tja z baklami, svetilkami in orožjem. **4** Tedaj je Jezus, ki je vedel, kaj vse bo prišlo nadenj, šel ven in jim dejal: »Koga iščete?« **5** Odgovorili so mu: »Jezusa Nazarečana.« **Rekel jim je: ***

»Jaz sem.« Z njimi je stal tudi njegov izdajalec Juda. **6** Ko jim je rekel: »Jaz sem,« so stopili nazaj in padli na tla. **7** Spet jih je vprašal: »Koga iščete?« Rekli so: »Jezusa Nazarečana.« **8** Jezus je odgovoril: »Rekel sem vam, da sem jaz. Če torej mene iščete, pustite te, naj odidejo,« **9** da bi se izpolnila beseda, ki jo je bil povedal: »Nikogar izmed teh, ki si mi jih dal, nisem izgubil.« **10** Simon Peter pa je imel meč. Izvlekel ga je in udaril po služabniku vélikega duhovnika in mu odsekal desno uho; služabniku pa je bilo ime Malh. **11** Tedaj je Jezus rekel Petru: »Spravi meč v nožnico! Ali naj ne izpijem keliha, ki mi ga je dal Oče?«

Jezus pred vélikim duhovnikom

12 Tedaj so vojaki iz čete, poveljnik in judovski stražarji zgrabili Jezusa in ga zvezali. **13** Peljali so ga najprej k Hanu; bil je namreč tast Kajfu, ki je bil tisto leto véliki duhovnik, **14** Kajfa pa je bil tisti, ki je Judom svetoval: »Bolje je, da en človek umre za ljudstvo.«

Peter zataji Jezusa

15 Simon Peter in neki drug učenec sta šla za Jezusom. Tisti učenec se je poznal z vélikim duhovnikom in je šel z Jezusom na dvorišče vélikega duhovnika, **16** Peter pa je ostal zunaj pri vratih. Oni drugi učenec, ki se je poznal z vélikim duhovnikom, je šel ven, se pogovoril z vratarico in peljal Petra noter. **17** Tedaj je dekla, ki je bila vratarica, rekla Petru: »Kaj nisi tudi ti izmed učencev tega človeka?« On je dejal: »Nisem.« **18** Služabniki in stražarji so stali tam; pripravili so žerjavico, ker je bil mraz, in se greli. Tudi Peter je stal med njimi in se grel.

Véliki duhovnik sprašuje Jezusa

19 Véliki duhovnik je tedaj vprašal Jezusa o njegovih učencih in njegovem nauku. **20** Jezus mu je odgovoril: »Javno sem govoril svetu. Vselej sem učil v shodnici in v templju, kjer se shajajo vsi Judje, na skrivnem pa nisem nič povedal. **21** Kaj vprašuješ mene? Vprašaj tiste, ki so slišali, kaj sem jim povedal, saj vedo, kaj sem rekel.« **22** Ko je Jezus to rekel, ga je eden izmed služabnikov, ki je stal zraven, udaril po licu in dejal: »Tako odgovarjaš vélikemu duhovniku?« **23** Jezus mu je odgovoril: »Če sem napačno rekel, izpričaj, da napačno; če pa prav, zakaj me tolčeš?« **24** Nato ga je Hana zvezanega poslal k vélikemu duhovniku Kajfu.

Peter znova zataji Jezusa

25 Simon Peter pa je stal in se grel. Rekli so mu: »Mar nisi tudi ti izmed njegovih učencev?« Tajil je in rekel: »Nisem.« **26** Eden izmed služabnikov vélikega duhovnika, sorodnik tistega, ki mu je Peter odsekal uho, je dejal: »Ali te nisem videl z njim na vrtu?« **27** Peter je spet zanikal; in takoj je petelin zapel.

Jezus pred Pilatom

28 Od Kajfa so torej Jezusa peljali v sodno hišo. Bilo je zgodaj zjutraj. Sami niso šli v sodno hišo, da se ne bi omadeževali, ampak bi smeli jesti pashalno jagnje. **29** Pilat je prišel ven k njim in rekel: »Kakšno tožbo imate zoper tega človeka?« **30** Odgovorili so in mu rekli: »Ko ne bi bil hudodelec, bi ti ga ne izročili.« **31** Tedaj jim je Pilat dejal: »Vzemite ga in ga sodite po svoji postavi.« Judje so mu rekli: »Mi ne smemo nikogar usmrtiti.« **32** S tem se je izpolnila Jezusova beseda, s katero je označil, kakšne smrti bo umrl. **33** Tedaj je šel Pilat spet v sodno hišo, poklical Jezusa in mu rekel: »Si ti judovski kralj?« **34** Jezus mu je odgovoril: »Praviš ti to sam od sebe ali so ti drugi povedali o meni?« **35** Pilat je odvrnil: »Sem mar Jud? Tvoj narod in véliki duhovniki so te izročili meni. Kaj si storil?« **36** Jezus je odgovoril: »Moje kraljestvo ni od tega sveta. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da ne bi bil izročen Judom, toda moje kraljestvo ni od tod.« **37** Pilat mu je rekel: »Torej si ti vendarle kralj?« Jezus je odgovoril: »Ti praviš, da sem kralj. Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da pričujem za resnico. Kdor je iz resnice, posluša moj glas.« **38** Pilat mu je rekel: »Kaj je resnica?«

Smrtna obsodba

Ko je to dejal, je šel spet ven k Judom in jim rekel: »Jaz ne najdem na njem nobene krivde. **39** Toda pri vas je navada, da vam za pasho izpustim enega človeka. Hočete torej, da vam izpustim judovskega kralja?« **40** Spet so zavpili: »Ne tega, ampak Baraba!« Baraba pa je bil razbojnik.

19

1 Tedaj je Pilat vzel Jezusa in ga dal bičati. **2** Vojaki so splekli iz trnja krono, mu jo dali na glavo in ga ogrnili s škrlatnim plaščem. **3** In stopali so k njemu in govorili: »Pozdravljen, judovski kralj!« in ga udarjali. **4** Pilat* je šel spet ven in jim rekel: »Glejte, pripeljem vam ga ven, da boste spoznali, da ne najdem na njem nobene krivde.« **5** Jezus je torej prišel ven. Imel je trnovo krono in škrlaten plašč. Pilat jim je rekel: »Glejte, človek!« **6** Ko so ga véliki duhovniki in služabniki videli, so zavpili: »Križaj ga, križaj ga!« Pilat jim je rekel: »Vzemite ga vi in ga križajte, kajti jaz ne najdem krivde na njem.« **7** Judje so mu odgovorili: »Mi imamo Postavo in po Postavi mora umreti, ker se je delal Božjega Sina.«

8 Ko je Pilat slišal te besede, se je še bolj zbal. **9** Spet je šel v sodno hišo in rekel Jezusu: »Od kod si ti?« Jezus pa mu ni dal odgovora. **10** Tedaj mu je Pilat rekel: »Z mano ne govoriš? Ne veš, da imam oblast, da te oprostim, in oblast, da te

križam?»¹¹ Jezus mu je odgovoril: »Nobene oblasti bi ne imel nad menoj, če bi ti ne bilo dano od zgoraj. Zato ima večji greh tisti, ki me je tebi izročil.«¹² Odtlej si je Pilat prizadeval, da bi ga oprostil. Judje pa so zavpili: »Če tega oprostiš, nisi cesarjev prijatelj. Vsak, kdor se dela kralja, nasprotuje cesarju.«

¹³ Ko je Pilat slišal te besede, je dal Jezusa pripeljati ven. Sédel je* na sodni stol na kraju, ki se imenuje Litóstrotos, po hebrejsko*

Gabatá. ¹⁴ Bil pa je dan pripravljanja na pasho, okrog šeste ure. In Pilat je rekel Judom: »Glejte, vaš kralj!«¹⁵ Oni pa so zavpili: »Proč z njim, proč z njim, križaj ga!« Pilat jim je rekel: »Vašega kralja naj križam?« Vélíki duhovniki so odgovorili: »Nimamo kralja razen cesarja!«¹⁶ Tedaj jim ga je izročil, da bi bil križan.

Jezusa križajo

Vzeli so torej Jezusa. ¹⁷ Nesel si je križ in šel ven proti kraju, imenovanemu Kraj lobanje, po hebrejsko* Golgota. ¹⁸ Tam so ga križali in z njim vred dva druga, na vsaki strani enega, v sredi pa Jezusa. ¹⁹ Pilat je napravil tudi napis in ga postavil na križ. Napisano pa je bilo: »Jezus Nazarečan, judovski kralj.«²⁰ Ta napis je bralo veliko Judov, ker je bil kraj, kjer so križali Jezusa, blizu mesta, in je bilo napisano po hebrejsko,* po latinsko in po grško. ²¹ Judovski véliki duhovniki so tedaj govorili Pilatu: »Ne piši: ›Judovski kralj,‹ ampak da je on rekel: ›Judovski kralj sem.«²² Pilat je odvrnil: »Kar sem napisal, sem napisal.«

²³ Ko so vojaki križali Jezusa, so mu vzeli oblačila – razdelili so jih na štiri dele, za vsakega vojaka po en del – in suktnjo. Suknja pa je bila brez šiva, od vrha scela stkana. ²⁴ Med seboj so se dogovorili: »Nikar je ne parajmo, ampak žrebajmo zanjo, čigava bo,« da se je tako izpolnilo Pismo, ki pravi:

*Razdelili so si moja oblačila
in za mojo suktnjo so žrebali.*

In vojaki so to storili. ²⁵ Poleg Jezusovega križa pa so stale njegova mati in sestra njegove matere, Marija Klopájeva in Marija Magdalena. ²⁶ Ko je Jezus videl svojo mater in zraven stoječega učenca, katerega je ljubil, je rekel materi: »Žena, glej, tvoj sin!«²⁷ Potem je rekel učencu: »Glej, tvoja mati!« In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi.

Jezus umre

²⁸ Nato je Jezus, ker je vedel, da je že vse izpolnjeno,* in*

da bi se izpolnilo Pismo, rekel: »Žejen sem.«²⁹ Tam je stala posoda, polna kisa. V kis namočeno gobo so nataknili na hizop in mu jo podali k ustnicam. ³⁰ Ko je Jezus vzel kisa, je rekel: »Izpolnjeno* je.« In nagnil je glavo in izročil duha.

Vojak prebode Jezusovo stran

³¹ Ker je bil dan pripravljanja in zato, da telesa čez soboto ne bi ostala na križu (kajti tisto soboto je bil velik praznik), so Judje prosili Pilata, naj bi jim strli noge in jih sneli. ³² Prišli so torej vojaki in strli noge prvemu in drugemu, ki sta bila križana z Jezusom.*

³³ Ko so prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, mu niso strli nog. ³⁴ ampak mu je eden izmed vojakov s sulico prebodel stran in takoj sta pritekli kri in voda. ³⁵ Tisti, ki je videl, je pričeval in njegovo pričevanje je resnično. On ve, da govori resnico, da bi tudi vi verovali. ³⁶ To se je namreč zgodilo, da se je izpolnilo Pismo: *Nobena izmed njegovih kosti se ne bo zlomila.* ³⁷ In spet drugo Pismo pravi: *Gledali bodo vanj, ki so ga prebodli.*

Jezusov pogreb

³⁸ Potem je Jožef iz Arimateje, Jezusov učenec, čeprav je bil to iz strahu pred Judi na skrivaj, prosil Pilata, da bi odnesel Jezusovo telo. In Pilat je dovolil. Prišel je torej in odnesel njegovo telo. ³⁹ Prišel pa je tudi Nikodém, tisti, ki je najprej ponoči prišel k Jezusu, in prinesel okrog sto funtov zmesi mire in aloje.⁴⁰ Vzela sta torej Jezusovo telo in ga z dišavami vred povila s povoji, kakor imajo Judje navado pokopavati. ⁴¹ Na kraju, kjer je bil Jezus križan, pa je bil vrt in na vrtu nov grob, v katerega še nihče ni bil položen. ⁴² Ker je bil grob blizu, sta zaradi judovskega dneva pripravljanja Jezusa položila tja.

Razlaga

Kristusov križ je za pogane norost, za Jude pa spotika (sramota). Tako Pavel pravi v Prvem pismu Korinčanom (1,23) in še danes to kar drži. Miselnost sveta križa ne razume, verni pa križ miselno tudi razumemo in opravičimo, težko pa je, ko nas križ osebno prizadene. Takrat je v odnosu do drugih res nerodno, nerodno za zbežat.

A prav zato ker Kristusovo trpljenje in križ nista osamljena dogodka, ampak vključena v širše, velikonočno dogajanje, lahko dojamemo, da križ ne pomeni le trpljenja in konca življenja, ampak in predvsem povsem drugačen pogled na življenje in na našo resničnost.

Ni vprašanje vedenja ali razumevanja, predvsem ko gre za križ ne; ampak je vprašanje dejanske vere v Boga odrešenika.

Miselnost tega sveta bo tudi sposobna sprejeti Boga očeta in Boga sina, vendar se bo ustavila pred vprašanjem, kako je to mogoče, da Bog oče tako ravna s svojim edinorojenim sinom. In ker zaradi prizadete podobe zemeljskega očeta, ki jo imamo in o kateri govori vsa moderna psihologija, težko gledamo na Boga kot na Očeta, sploh, če si rečemo, da je Bog krut, ker je od svojega Sina zahteval tako žrtev, potem je edino, kar nam lahko pomaga pri razumevanju, drugačen pristop, drugačen pogled, drugačna perspektiva.

Vendar ne gre le za drugačnost kot tako, ampak za našo omejenost, za naše pomanjkanje vere, upanja in zaupanja v božje delo odrešenja. »Naj se zgodi tvoja volja«! Sledi pa križ ... in seveda razočaranje. Je pa tudi res, da je naš pogled omejen in napačen. Ali slučajno lahko iz naše človeške zgodovine zaključimo, da je naša, moja, tvoja, človeška volja boljša od božje? Koliko si vsak izmed nas grize prste zaradi napak, ki jih je storil v življenju. V ruskem filmu »Ostrov« (otok) upokojeni ruski admiral Tihon Pitróvič izjavi menihu starcu p. Anatoliju, da se ničesar več ne boji, razen samega sebe.

Ko se človek ustavi in gre vase, da bi se zavedal, kaj se v njem dogaja, sploh ni rečeno, da bo našel notranji mir, prej obratno. Ko se človek utruji pri izpolnjevanju le svoje volje, začne iskati voljo drugega, ki pa tudi zlahka postane težka, neznosna in suženjska. Naša notranja dinamika je neko stalno odpiranje k drugemu ali zapiranje vase. Kaj pa tretja možnost, ki nam jo je pokazal Kristus na križu? A je božja volja tako tuja našim najglobljim željam po življenju, po veselju, po uresničenju, celo po imetju ter po sprejetosti in po ljubezni?

Bolj celosten pogled (ki je to, kar pravzaprav krščanska duhovnost išče in goji; ne pa toliko nek notranji blažen mir), nam pove, da Bog ni tako daleč od naše najgloblje resničnosti. Celo bližji je, kot smo sami sebi lahko blizu.

Bog je vse ustvaril in pozna vse v svojem bistvu. In to bistvo je življenje, ker nas je ustvaril za življenje in ne za smrt. Življenje je naša poklicanost in to, kar uspemo uresničiti v življenju, je le izraz naše temeljne poklicanosti k življenju.

Ko bomo prisluhnili Kristusovemu pasijonu ali ga prebrali ali molili križev pot, ne bodimo preveč sočutno psihološki (... brez zamere), ampak pogledjmo raje, kaj vse Bog dela, da bi vsak izmed nas le spremenil pogled in se končno zazrl v Njega, ki je življenje in ki je edini, ki nam lahko da, da živimo.

Molitev sv. Frančiška Ksaverja

Zakaj te ljubim moj Gospod?

Pač ne zato,
ker si nebesa mi obljubil,
in ne zato,
ker me je strah,
da bi pogubil
si v peklu dušo in telo:
ne ganeta me pekel in nebo.

Le ti me ganeš, moj Gospod,
ko gledam te,
pribitega na križ,
ko vse na tebi je
kot ena sama rana.

Le ti me ganeš, ko trpiš,
ko žali množica te zapeljana
in ko umiraš zame in za – vse.

Le to ljubezen občudujem,
in ko bi ne bilo nebes,
bi ljubil te,
in ko ne bilo bi pekla,
ne mogel bi žaliti te.

Ko ves se ti darujem,
darov za to ne pričakujem,
saj ljubim te samo, ker si
ljubezen sama, vir vse milosti.